

PATVIRTINTA
Vilniaus universiteto Senato komisijos
2012 m. balandžio 19 d. nutarimu Nr. SK-2012-7-3

PAKEISTA
Vilniaus universiteto Senato komisijos
2013 m. kovo 21 d. nutarimu Nr. SK-2013-4-10

PAKEISTA
Vilniaus universiteto Senato komisijos
2014 m. balandžio 10 d. nutarimu Nr. SK-2014-5-10

VILNIAUS UNIVERSITETO BENDRŲJŲ UNIVERSITETINIŲ STUDIJŲ KONCEPCIJA

I. Bendrosios nuostatos

1. **Universitetas** kaip įvairovės vienis yra istoriškai susiklosčiusių vertybinių klodų ir praktikų lydinys, vertybinis Vakarų civilizacijos pagrindas, pasižymintis kritine savigrinda, abejojančiu žinojimu ir inovatyviu kūrimu.
2. **Universiteto idėja** suponuoja būtina ir pakankama dėmesį bendrajam asmenybės ugdymui. Neatsiejama Universiteto misijos dalis – formuoti ir puoselėti pamatines visapusiško ir plataus išsilavinimo vertybes, ugdančias kūrybingą ir nuolat tobulėjančią asmenybę.
3. **Bendrosios universitetinės studijos** – tai universiteto idėją įkūnijančios pasaulėžiūros formavimas, erudicijos ir kūrybingumo ugdymas visose Vilniaus universiteto pagrindinių studijų programose. Bendrosios universitetinės studijos diegia supratimą apie poreikį skleisti ir dalintis su plačiąja visuomene svarbiausiomis mokslo idėjomis ir intelektualiais argumentais.
4. Bendrosios universitetinės studijos **peržengia** studijų krypties ir studijų programos rėmus – tai studijų dalis, pasižyminti universitetinėms studijoms ir mokslui būdingu tarpdiscipliniškumu, dialogiškumu ir visuomeniškumu.
5. **Bendrųjų universitetinių studijų** prasmę išryškina **Vilniaus universiteto misija**, kurioje deklaruojami šie siekiai:
 - 5.1. puoselėti minties laisvę ir nuomonių įvairovę, atvirumą pasaulio idėjoms ir inovacijoms, kolegialumo, tarpusavio pagarbos, pasitikėjimo ir akademinės etikos vertybes;
 - 5.2. sudaryti studijuojantiems sąlygas įgyti universalų išsilavinimą ir tapti veikliomis bei atsakingomis asmenybėmis, pasižyminčiomis plačiais pažinimo ir profesinio tobulėjimo visą gyvenimą poreikiais ir gebėjimais, aktyviais valstybės veiklos ir visuomenės gyvenimo dalyviais.
6. Bendrųjų universitetinių studijų koncepcijos **poreikį pagrindžia** Vilniaus universiteto 2007–2013 m. strateginis veiklos planas, kuriame teigiama, kad, „siekdamas ugdyti atvirus, kūrybingus ir tolerantiškus, mokačius veikti ir mokačius būti, plataus akiračio, atvirus globalizacijos iššūkiams visuomenės piliečius <...>, Universitetas nesitenkina tik siauros specializacijos ir akiračio technokratų rengimu – jis ugdo „specialybės“ ribas gebančią peržengti, atsakingą, kūrybingą asmenybę“.

II. Bendrųjų universitetinių studijų tikslas ir uždaviniai

7. Bendrųjų universitetinių studijų **tikslas** Vilniaus universitete yra ugdyti veiklius, kūrybingus, atvirus ir tolerantiškus, plataus akiračio ir atsakingus savo šalies ir šiuolaikinės visuomenės narius, suprantančius praeities pasiekimus, šiuolaikinio pasaulio problemas bei kuriančius galimas ateities perspektyvas.
8. Bendrųjų universitetinių studijų Vilniaus universitete **uždaviniai** yra sudaryti studijuojantiems sąlygas ugdyti šiuos bendruosius gebėjimus:
 - 8.1. suprasti ir vertinti juos supantį socialinį ir gamtinį pasaulį;
 - 8.2. išmanyti bendruosius kultūrinius kontekstus bei pagrindinius istorijos, meno, mokslo ir filosofijos klausimus;
 - 8.3. analizuoti ir vertinti besikeičiančio pasaulio politinius, ekonominius, technologinius, gamtinius ir visuomenės bendrabūvio, darnaus vystymosi procesus, jų galimus iššūkius bei socialines ir etines pasekmes;
 - 8.4. suvokti ir kritiškai vertinti žmogiškuosius lūkesčius, tikėjimus, jų biologines bei socialines motyvacijas ir pasirinkimus;
 - 8.5. tapti sąmoningais ir atsakingais savo valstybės piliečiais, dalyvauti viešajame gyvenime, aktyviai reikšti pilietinę poziciją bei prisiimti atsakomybę už saugios ir sveikos aplinkos kūrimą;
 - 8.6. analizuoti ir vertinti humanistinius visuomenės plėtros procesus, ugdyti informacinio ir medijų raštingumo įgūdžius, gebėjimą kūrybingai veikti daugiatautės, daugiakultūrės ir daugiakalbės visuomenės gerovei ir jausti atsakomybę už nacionalinę kultūrą;
 - 8.7. būsimą profesinę ir visuomeninę veiklą grįsti humanizmo ir demokratijos vertybėmis, mokėti priimti motyvuotus ir atsakingus sprendimus bei suprasti, kad kiekviena veikla turi etinį matmenį;
 - 8.8. didinti savo kūrybinį ir inovacinį potencialą, bendrauti ir bendradarbiauti, vadovauti komandai ar visuomenės grupei bei motyvuoti jos narius siekiant bendrų tikslų.
9. Kiekvieno Bendrųjų universitetinių studijų dalyko / modulio programoje turi būti numatytas bent trijų 8 punkte išvardintų gebėjimų ugdymas.

III. Bendrųjų universitetinių studijų įgyvendinimas

10. Bendrųjų universitetinių studijų (toliau – BUS) bendra privaloma apimtis visose pagrindinių studijų programose yra ne mažiau kaip 15 kreditų.

11. Kiekvienas BUS modulis (dalykas) turi būti 5 kreditų apimties.
12. Senato komisijos sprendimu įsteigiamas Vilniaus universiteto BUS modulių (dalykų) aprašų registras. Bendrosios universitetinės studijos gali būti įgyvendinamos tik pagal iš šio registro studento pasirinktus BUS modulius (dalykus).
- 12.1. Kiekvienos studijų programos komitetas, atsižvelgdamas į jo kuruojamos studijų programos profilį, tikslus ir ugdomas kompetencijas, turi teisę iš Vilniaus universiteto BUS modulių (dalykų) aprašų registre įrašytų modulių (dalykų) sudaryti studijų programos studentams rekomenduotiną rinktis ne mažesnę nei 30 kreditų apimties BUS modulių (dalykų) sąrašą.
13. Akademinio kamieninio padalinio taryba turi įvertinti padalinyje parengto BUS modulio (dalyko) atitiktį BUS koncepcijos tikslui ir uždaviniams.
14. Modulus (dalykus) Studijų komitetui gali siūlyti ir ne mažesnė kaip trijų mokslininkų grupė, atstovaujanti skirtingiems kamieniniams akademiniams padaliniams. Išvadas dėl grupės mokslininkų parengto BUS modulio (dalyko) atitikties BUS koncepcijos tikslui ir uždaviniams turi pateikti kiekvieno padalinio, kuriame dirba bent vienas grupės narys, taryba. Sprendimą dėl atsakingo akademinio kamieninio padalinio už mokslininkų grupės parengto BUS modulio (dalyko) įgyvendinimą paskyrimo priima Senato komisija.
15. BUS modulio (dalyko) aprašą kartu su padalinio tarybos išvada dėl teikiamo BUS modulio (dalyko) atitiktį koncepcijos tikslui ir uždaviniams Studijų direkcijai pateikia padalinio vadovas arba jo įgaliotas asmuo.
16. Studijų direkcija, įvertinusi modulių (dalykų) aprašų atitiktį Studijų programų reglamento ir kitų studijų procesą reguliuojančių teisės aktų formaliesiems reikalavimams, pateikia modulių (dalykų) aprašus bei Tarybos protokolų išrašus Studijų komitetui. Teikiamas svarstyti tik formaliuosius reikalavimus atitinkantis BUS modulio (dalyko) aprašas.
17. Studijų komitetas, įvertinęs iš Studijų direkcijos gautą BUS modulio (dalyko) aprašą atitikties Bendrųjų universitetinių studijų koncepcijai požiūriu, parengia argumentuotą išvadą dėl aprašo įtraukimo į Vilniaus universiteto BUS modulių (dalykų) aprašų registrą. Senato komisija, apsvarsčiusi Studijų komiteto išvadą, priima galutinį sprendimą dėl BUS modulių (dalykų) įtraukimo į Vilniaus universiteto BUS modulių (dalykų) aprašų registrą.
18. Vilniaus universiteto BUS modulių (dalykų) aprašų registras atnaujinamas ne rečiau kaip du kartus per mokslo metus: rudens semestriui – iki einamųjų metų gegužės 1 d., pavasario semestriui – iki einamųjų metų gruodžio 1 d. Kiekvienam semestriui aktualus BUS modulių (dalykų) sąrašas yra skelbiamas Vilniaus universiteto internetinėje svetainėje.
19. Bendrųjų universitetinių studijų įgyvendinimo kokybės stebėseną užtikrina Kokybės vadybos centras. Ne rečiau kaip kartą per metus Kokybės vadybos centras pateikia Studijų komitetui BUS modulių (dalykų) įgyvendinimo stebėsenos ataskaitą. Remdamasis šia ataskaita, Studijų komitetas turi teisę inicijuoti BUS modulių (dalykų) išregistravimo iš Vilniaus universiteto BUS modulių (dalykų) aprašų registro ir / arba naujų BUS modulių (dalykų) rengimo procedūrą.
20. BUS modulių (dalykų) įgyvendinimas finansuojamas iš bendrojo VU fondo Senato komisijos nustatyta tvarka.

IV. Baigiamosios nuostatos

21. Konceptijos 12 punkto reikalavimas, kad bendrosios universitetinės studijos gali būti įgyvendinamos tik pagal į Vilniaus universiteto BUS modulių (dalykų) aprašų registrą įtrauktus BUS modulius (dalykus), įsigalioja nuo 2015 m. rugsėjo 1 d.